

RÁTZ LÁSZLÓ

Rátz László matematikus, tanár, gimnáziumigazgató Sopronban született 1863. április 9-én. Édesapja Rátz Ágost vaskereskedő, édesanyja Töpler Emma ötödik gyermeke volt, a Várkerület 110. számú házában laktak.

Középiskolája először a soproni magyar királyi állami Főreáliskola volt, ahol a IV., V., VI. és VII. osztályt végezte az 1879/80-as tanévig. Tanárai között volt Bella Lajos, Moller Ede, Kárpáti Károly, Salamin Leo. Az utolsó két gimnáziumi évben az evangélikus Liceumba járt. Rátz László 1883–1887 között a budapesti Tudományegyetem hallgatója volt. Tanulmányait megszakítva egy-egy évig a Berliini Egyetemen filozófiát, majd a Strassburgi Egyetemen természettudományt tanult. Visszatérte után a budapesti Tudományegyetem Gyakorló Főgimnáziumában egy évet töltött tanárjelöltként, majd 1890-ben matematika – fizika szakos egyetemi oklevelet szerzett.

A budapesti ágostai hitvallású Evangélikus Főgimnáziumban tanított matematikát és rajzoló geometriát (ábrázoló geometriát). Mikola Sándorral, az iskola híres fizikatanárával együtt érték el az iskola kiemelkedő sikerét: a Fasori Gimnáziumot az ország egyik legjobb iskolájává tették. Később igazgatója is volt az intézménynek (soproni tanára, Góbi Imre után), de a tanítás érdekében e hivatalától 5 év után megvált. Nemcsak középiskolás diákjaival törődött, a tudományegyetem pedagógusjelöltjei közül is többen hozzá jártak gyakorlótanításra, s talán őmiatta is választották e nagyszerű hivatást. Rátz László olyan tanár volt, aki bánni tudott a nála tehetségesebb tanítványjaival és a nagyobb élettapasztalat és ismeretanyag birtokában szívesen segítette őket. Nagy tudása és kifinomult érzéke alapján felismerte a tehetségeket, és úgy bánt velük, mintha kollégái, munkatársai lettek volna. Elhívta őket szombat délutáni kávéházi beszélgetésre, ahol a gimnáziumi tanárokon kívül egyetemi kollégák is jelen voltak. Ez sokat jelentett akkoriban, mert a tanárokat nemcsak a diákok, hanem az egész társadalom tisztelte és megbecsülte. Leghíresebb tanítványainak (Neumann János, Wigner Jenő) tehetségét már korán felismerte és segítette az előmenetelüket. Rendszeresen szervezte az iskola tanulmányi kirándulásait.

Rátz László úttörő szerepet játszott a középiskolai matematika-oktatás reformjának megvalósításában (1905-1914). Arany Dániel után szerkesztette a Középiskolai Matematikai Lapokat 1896 és 1914 között. Rátz László, Beke Manó professzor és Rados Gusztáv társaságában képviselte Magyarországot 1909-től a nemzetközi matematikai reformbizottságban, részt vett a Cambridge-ben és Párizsban rendezett kongresszusokon. Neves francia kitüntetést is kapott (Officer d'Academie) 1910-ben. Aktív tanárként elnöke volta Dal és Zene Egyesületnek, nyugdíjasként a

"Volt Növendékek Egyesületé"-nek. Nyugdíjazását 1925-ben kérte, de továbbra is kapcsolatban maradt iskolájával, tanítványaival.

Rátz László 1930. szeptember 30-án hunyt el Budapesten, a soproni evangélikus temetőben Mikola Sándor búcsúzott tőle. A Bólyai János Matematikai Társulat a középiskolai matematika tanároknak évenként Rátz László vándorgyűlést szervez. Emlékére alapították a középiskolai tanárok számára a Rátz Tanár Úr Életműdíjat.

Irodalom:

Irodalom: Magyar tudóslexikon. Budapest, 1997. p. 667.

Új magyar Életrajzi lexikon. 5., P-S. 2004. p. 638.

Hubert Pál: Rátz László In: Nemzeti Sírkert - Sopron / [szerk. Vörös Ákos] Sopron : Lions Club Sopron, 2017 p. 114- 119.

Internet:

Rátz Tanár Úr Életműdíj weboldal hozzáférés Internet: <http://www.ratztanarurdij.hu/ratzeletrajz.html>

Letöltés: 2018. 03. 09.